

Stručni savjeti za ishranu goveda

ISHRANA TELADI

Po teljenju, nakon 2-3 h neophodno je da tele dobije kolostralno mlijeko koje sadrži gama-globuline, bogate imuno-zaštitnim materijama. U prvim danima tele konzumira 6-7 kg mlijeka. Za tele, kao i preživare važi pravilo da se prelaz sa hraniva na hranivo vrši postepeno, dvije sedmice i oprežno, da ne bi došlo do metaboličkih poremećaja. Pošto kabasta hraniva za telad treba da su visokokvalitetna, količina gotove hrane koja se daje u zadnjoj fazi odgoja teladi je oko 2-2,5 kg. Važi pravilo da se buražne resice dobro razvijaju ako se na vrijeme, u ranoj fazi ishrane telad privikavaju na čvrstu hranu. Na ovaj način se odgajaju telad spremna da u tovu postignu odlične rezultate, bez digestivnih problema, koji se inače redovno događaju kod teladi kod kojih je mliječna ishrana predugo trajala, tri i više mjeseci.

ISHRANA JUNADI

U našim uslovima tov junadi najčešće traje do mase od 500-600 kg. U ishrani se koriste smješe sa više energije, dok je sadržaj sirovog proteina cca 12%. Kada se primjenjuje ograničena ishrana, onda na svakih 100 kg tjelesne mase životinja mora da konzumira 1,5 kg koncentrovanog hraniva izraženo u suvoj materiji da bi se postigli visoki dnevni prirasti od 1500-1600 g. Tov junadi možemo podijeliti u dvije faze: prva (pripremnja) faza tova obuhvata junad od 200-350 kg. Završna faza tova obuhvata kategoriju junadi od 350-600 kg, pa i više. U ovoj fazi junad bi trebala da konzumiraju cca 15-20 kg silaže i 6-8 kg koncentrata kako bi ostvarila visoke dnevne priraste od 1500-1600g.

ISHRANA MUZNIH KRAVA

Visokomliječne muzne krave mogu ispuniti svoje genetske predispozicije ako im je ishrana obezbjeđena u potrebnim oblicima i količinama hranjivih materija. Visoka mliječnost krava zahtjeva i veće konzumi-

ranje hrane, odnosno suve materije, minimalno 3% od tjelesne mase grla. Za proizvodnju oko 7000 l mlijeka godišnje potrebno je 6 kg koncentrovanih i kabastih hranjiva dobrog kvaliteta (siljeno i silaža) dnevno.

Ishrana muznih krava ima nekoliko faza:

- **Početak faza** laktacije (prva tri mjeseca) predstavljaju najkritičniji period u ishrani visokomliječnih krava. Krave nakon 6-8 nedelja postižu maksimalnu proizvodnju mlijeka, dok količina konzumirane hrane svoj maksimum postiže tek nakon 10. nedelje laktacije, pa dolazi do gubitka tjelesne mase krava, tj. do negativnog bilansa energije. U ovom periodu se koriste najkvalitetnija kabasta i koncentrovana hraniva, jer u protivnom će grlo trošiti veliku količinu sopstvenih masti za proizvodnju mlijeka i tako ući u ketozu, a ista pravi velike ekonomske gubitke u mliječnom govedarstvu;

- **Srednja faza** laktacije (4-7 mjeseci) je period kada krave postižu pozitivan bilans energije i tada je preko hrane moguće uticati na količinu i hemijski sastav mlijeka;

- **Završna faza** laktacije (od 7. mjeseca do zasušenja) karakteristična je po osjetnom padu mliječnosti, krave imaju konzumaciju koja premašuje potrebe proizvodnje i treba paziti da ne dođe do pretjeranog nagomilavanja tjelesnih masti.

- **Period zasušenja** treba da traje 6-8 nedelja kako bi došlo do regeneracije mliječne žlijezde i kako ne bi ugrozili narednu laktaciju. U ovoj fazi treba voditi računa o ishrani, koristiti koncentrovano hranivo za zasušena grla u količini od 1-2 kg dnevno.

Dr sci. vet med. Lazar Makivić, rukovodilac nutricionizma u FSH Farmofit

PIRODAN IZBOR!

Rovine 36c, Gradiška | Tel: +387 51 835 304, +387 51 860 213

Fax: +387 51 835 305, +387 51 860 219

www.farmofit.ba

farmofit
FSH "RAPIĆ" GRADIŠKA

**PREHRANA
GOVEDA
KATALOG
PROIZVODA**

ISHRANA TELADI

POTPUNE KRMNE SMJEŠE:

Starter za telad

Potpuna krmna smješa za ishranu teladi mase od 50 do 100 kg.

Grover za telad

Potpuna krmna smješa za ishranu teladi u porastu i tovu mase od 100 do 250 kg.

DOPUNSKE SMJEŠE-SUPERI:

SUPER T-35

Dopunska smješa za ishranu teladi mase od 100 do 250 kg.

Sadrži:

- 35% sirovog proteina,
- Optimalan odnos vitamina i minerala.

Prednosti:

- Brzo navikavanje na konzumiranje kabaste i koncentrovane hrane,
- Pravilan razvoj i rast teladi,
- Odlično zdravstveno stanje životinja,
- Odlična konverzija hrane.

PRIJEDLOG RECEPTURE

Sirovina	%
Kukuruz	55.00
Pšenica (zob)	15.00
Pšenične mekinje	5.00
SUPER T-35	25.00
UKUPNO	100.00

ISHRANA JUNADI

POTPUNE KRMNE SMJEŠE:

GT-1

Potpuna krmna smješa za tov junadi mase od 250 do 350 kg.

GT-2

Potpuna krmna smješa za tov junadi mase preko 350 kg.

DOPUNSKE SMJEŠE-SUPERI:

SUPER TJ-30

Dopunska smješa za tov junadi.

Sadrži:

- 30% sirovog proteina,
- Optimalan odnos vitamina i minerala.

Prednosti:

- Odlična konverzija i visok dnevni prirast čime se skraćuje i vrijeme tova,
- Visoka mesnatost grla i odličan kvalitet mesa,
- Odlično zdravstveno stanje životinja.

PRIJEDLOG RECEPTURE

Sirovina	%
Kukuruz	60.00
Pšenica (zob)	15.00
SUPER TJ-30	25.00
UKUPNO	100.00

ISHRANA MUZNIH KRAVA

POTPUNE KRMNE SMJEŠE:

MK-18 EKONOMIK i MK-20 EKONOMIK

Potpune krmne smješe sa najmanje 18% i 20% proteina za ishranu visokomliječnih krava muzara.

MK-18 UNIVERZAL, MK-20 UNIVERZAL i MK-22 UNIVERZAL

Potpune krmne smješe sa najmanje 18%, 20% i 22% proteina za ishranu visokomliječnih krava muzara.

PRIJEDLOG RECEPTURE

Sirovina	%
Kukuruz	45.00
Zob	14.00
Pšenične mekinje	6.00
Super MK-33	35.00
UKUPNO	100.00

POTPUNE KRMNE I DOPUNSKE SMJEŠE ZA TELAD, TOVNU JUNAD I KRAVE MUZARE NE SADRŽE HRANJIVA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA.

Upozorenje: Dopunske smješe SUPER T-35, SUPER TJ-30 i SUPER MK-33 se ne smiju davati u nerazblaženom stanju, jer se na taj način može ugroziti zdravlje životinja.